

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма
курсу
«Друга іноземна мова – від перших кроків до активного спілкування.
Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень»

для закладів загальної середньої освіти

Автори: Шаленко О.П., Коваленко О.Я., Тріфан М.С., Терентьєва Г.П.,
Арцимєєва Д.В., Рацюк О.І.

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.2026 №483)

Зміст

1. Передні зауваги	3
1.1 Організаційні засади.....	3
1.2 Мета та завдання курсу	3
2. Організація мовленнєвої діяльності та очікувані результати навчання.....	4
2.1 Спосіб спілкування – сприймання	4
2.2 Спосіб спілкування – продукування.....	8
2.3 Спосіб спілкування – взаємодія	10
2.4 Очікувана мовна компетенція наприкінці 12 класу (рівень B1).....	15
2.5 Соціолінгвістична компетенція наприкінці 12 класу (рівень B1)	15
3. Структура та зміст курсу.....	16
4. Мовленнєві функції	18
5. Орієнтовний мовний інвентар – лексика.....	19
6. Орієнтовний мовний інвентар – граматика.....	19
6.1 Англійська мова.....	19
6.2 Іспанська мова.....	24
6.3 Німецька мова	27
6.4 Французька мова.....	29
7. Прикінцеві та загальні методичні зауваги.....	32
8. Список використаних джерел.....	33

1. Передні зауваги

1.1 Організаційні засади

Згідно з Державним стандартом профільної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851) та Типовою освітньою програмою для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (Наказ Міністерства освіти і науки України від 26 травня 2025 р. № 765), заклади освіти формують профілі навчання, надаючи змогу здобувачам освіти вибирати напрям на основі аналізу власних потреб, готовності, вподобань та інтересів.

Освітній процес забезпечує індивідуальні освітні траєкторії, які реалізуються, зокрема, через поєднання обов'язкових навчальних дисциплін та вибірових освітніх компонентів. Програма курсу за вибором «Друга іноземна мова – від перших кроків до активного спілкування. Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень» (далі Програма) виконується протягом усього періоду навчання у старшій профільній школі в разі її вибору учнівством і закладом освіти та за умови виділення не менше двох годин на тиждень за рахунок навчальних годин для вибірових освітніх компонентів, що фінансуються з державного бюджету.

1.2 Мета та завдання курсу

Загальною метою Програми є втілення компетентнісного потенціалу мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта) на основі подальшого вдосконалення життєвих наскрізних умінь.

Програма орієнтована на здобувачів освіти, які не мають або мають обмежений попередній досвід вивчення другої іноземної мови. За умови успішного опанування змісту Програми здобувачі освіти досягають рівня B1. Результати навчальних досягнень у кожному способі спілкування узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Council of Europe, 2020 www.coe.int/lang-cefr).

Загалом очікується, що здобувачі освіти:

- сприйматимуть усну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування
- надаватимуть інформацію, висловлюватимуть думки, почуття та ставлення іноземною мовою
- взаємодіятимуть з іншими особами усно, письмово та онлайн засобами іноземної мови.

2. Організація мовленнєвої діяльності та очікувані результати навчання

Мовленнєва діяльність для розвитку комунікативної мовленнєвої компетенції організовується через способи спілкування, а саме: сприймання, продукування, взаємодія, у яких здійснюються комунікативні мовленнєві активності, що потребують відповідних мовленнєвих умінь.

Результати навчання та зміст Програми розподілено на три етапи: 10 клас – рівень A1, 11 клас – рівень A2, 12 клас – рівень B1. Здобувачі освіти досягають визначених Програмою результатів завдяки оптимізації освітнього процесу, а також індивідуалізації та диференціації навчання.

2.1 Спосіб спілкування – сприймання

Сприймання означає отримання та обробку вхідної інформації.

Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь		
		рівень A1	рівень A2	рівень B1
Сприймає усну інформацію.	Розуміє розмову між іншими особами.	Розуміє слова та короткі висловлювання, слухаючи просту розмову.	Розуміє в загальних рисах зміст короткої, простої розмови.	Стежить за основним змістом розгорнутої дискусії.
	Сприймає інформацію наживо.	Розуміє загалом дуже просту інформацію, яка пояснюється у передбачуваній ситуації.	Слідкує за дуже простою, добре структурованою презентацією або демонстрацією, якщо вона проілюстрована слайдами, конкретними прикладами або діаграмами.	Визначає основний зміст простих коротких висловлювань на знайомі теми, зокрема простого висловлювання однієї особи.
			Розуміє в загальних рисах дуже просту інформацію, яка пояснюється у передбачуваній ситуації.	Співвідносить інформацію, сприйняту на слух, під час презентації із слайдами, конкретними прикладами або діаграмами.

	Розуміє зміст оголошень та інструкцій.	Розуміє інструкції, які даються чітко та повільно; виконує короткі, прості вказівки.	Розуміє основний зміст коротких, чітких, простих повідомлень та оголошень.	Розпізнає просту технічну інформацію, зокрема інструкції до побутових приладів.
		Розуміє, коли хтось повільно й чітко розповідає, де знаходиться предмет, якщо той перебуває в безпосередньому оточенні.	Розуміє пояснення як дістатися з пункту А в пункт Б пішки або громадським транспортом.	Виконує детальні інструкції.
		Розуміє числа, ціни та час, які повільно й чітко оголошуються через гучномовець.	Розуміє елементарні інструкції щодо часу, дат, номерів, а також щодо виконання повсякденних завдань.	Розуміє оголошення в аеропортах, на вокзалах, у транспорті.
	Сприймає усну інформацію в аудіозаписах, відеозаписах, телевізійних програмах та фільмах.	Виокремлює конкретну інформацію з коротких аудіо- та відеозаписів на знайому повсякденну тематику.	Розуміє та отримує основну інформацію щодо повсякденних передбачуваних питань, представлену у вигляді коротких аудіозаписів.	Визначає основний зміст випусків телевізійних новин і нескладного матеріалу на знайомі теми, записаного на аудіоносії.
		Розпізнає знайомі слова/фрази та визначає теми в огляді головних новин, а також розпізнає продукцію у рекламі.	Отримує важливу інформацію з радіопрограм, наприклад, прогноз погоди, анонси концертів, оголошення спортивних результатів.	Розуміє зміст фільмів, якщо з подій і вчинків героїв можна отримати уявлення про сюжет.
			Слідкує за змінами тем у теленовинах, складає враження про їхній основний зміст.	Визначає основний зміст телевізійних програм на знайомі теми.

Сприймає письмовий текст.	Розуміє особисте листування.	Розуміє короткі прості повідомлення на листівках.	Розуміє короткі, прості особисті листи.	Визначає зміст описів подій, почуттів і побажань в особистих листах, листівках для регулярного спілкування з друзями.
		Розуміє короткі, прості повідомлення з пропозицією зустрітися в певному місці в певний час.	Розуміє дуже прості офіційні листи, електронні повідомлення, наприклад, підтвердження бронювання.	Виокремлює інформацію про події та емоції із прочитаних простих особистих листів, листівок, зокрема онлайн-повідомлень.
	Розуміє письмовий текст, швидко знаходить потрібні деталі.	Впізнає знайомі імена, слова та базові фрази з простих оголошень у найпоширеніших повсякденних ситуаціях.	Знаходить конкретну передбачувану інформацію у рекламних оголошеннях, каталогах, меню, довідниках, розкладах.	Здійснює пошук інформації в тексті, пов'язаному із повсякденним життям.
		Знаходить і розуміє просту, важливу інформацію в путівниках, рекламі, програмах заходів, листівках та брошурах.	Розуміє повсякденні знаки, оголошення, інструкції, вказівки, попередження про небезпеку у громадських місцях.	Виокремлює важливу інформацію розміщену на упаковках, в інструкціях, у простих рекламних оголошеннях.
	Сприймає прочитаний текст, виокремлює інформацію та аргументацію.	Розуміє основний зміст простих інформаційних матеріалів, особливо за наявності ілюстрацій.	Розуміє інформацію в ілюстрованих брошурах; особисту інформацію, розміщену у мережі «Інтернет».	Виокремлює основний зміст простих статей на знайомі теми.
			Розуміє основний зміст коротких новин на теми, що входять до сфери особистих інтересів.	Сприймає основний зміст стислих описів в інформаційних матеріалах.

	Читає і розуміє інструкції.	Розуміє короткий письмовий опис маршруту (як дістатися з пункту А до пункту Б).	Розуміє прості інструкції до пристроїв, якими користується у повсякденному житті, особливо, якщо вони ілюстровані.	Розуміє прості чіткі інструкції до побутових приладів, приготування їжі, з техніки безпеки.
			Розуміє прості інструкції на упаковках продуктів харчування, медичних препаратів, а також рецепти приготування страв.	
	Читає для дозвілля.	Розуміє короткі ілюстровані розповіді про повсякденне життя, написані простими словами.	Розуміє короткі розповіді та описи життя людей.	Розпізнає докладний опис місць, подій, почуттів і планів у прочитаних оповіданнях, путівниках і журнальних статтях.
		Розуміє загалом короткі ілюстровані оповідання, якщо зображення допомагають здогадатися про зміст тексту.	Розуміє, що відбувається в оповіданні та складає уявлення про героїв. Розуміє основну думку короткої статті, яка розповідає про подію, що відбувається за передбачуваним сценарієм.	Розпізнає фабулу оповідань, простих новел із чіткою сюжетною лінією, за потреби користується словником.

2.2 Спосіб спілкування – продукування

Продукування передбачає усні та письмові активності та висловлювання.

Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь		
		рівень A1	рівень A2	рівень B1
Усно висловлює власні думки, почуття, ставлення.	Описує власний досвід.	Описує себе, власні дії та місце проживання.	Описує власну родину, житлові умови, освіту, людей, місця та особисті речі.	Продукує прості розповіді, історії або описи.
		Описує власне повсякденне життя простими словами/фразами/висловленнями.	Розповідає про те, що вміє робити добре або не дуже добре.	Детально розповідає про власний досвід, описує власні почуття і враження.
			Стисло описує свої плани на вихідні або на канікули.	Передає зміст книги або фільму і повідомляє про своє ставлення та почуття.
	Надає інформацію.	Описує предмет чи малюнок, показуючи його іншим.	Дає прості пояснення, як дістатися з одного пункту в інший.	Подає просту фактичну інформацію на знайомі теми.
				Передає з однієї мови іншою простою, передбачувану інформацію про час і місце розташування, надану в коротких простих висловлюваннях.
				Висловлює власну думку, наводить додаткові аргументи та відповідні приклади.

				Стисло аргументує та пояснює власні думки, плани, дії.
				Схвалює чи не схвалює дії іншої особи та аргументує свою думку.
	Звертається до публіки.	Звертається з повідомленням до інших, використовуючи дуже короткий підготовлений текст.	Робить коротку, відрепетирувану, просту презентацію на знайому тему.	Робить чітку, коротку презентацію на знайому тему, чітко пояснює основні питання.
			Відповідає на прості уточнювальні запитання, якщо може попросити повторити і отримати допомогу у формулюванні відповідей.	Відповідає на уточнювальні запитання, просить повторити, якщо темп мовлення швидкий.
Висловлює власні думки, почуття, ставлення письмово.	Інформує письмово.	Пише прості фрази та речення про себе та інших, про те, де вони живуть і що роблять.	Пише низку простих фраз та речень про свою родину, житлові умови, освіту.	Пише прості зв'язні тексти на знайомі теми, що входять до сфери власних інтересів, розповідає про власний досвід, описує почуття і реакції.
		Описує приміщення та предмети, з якими стикається у повсякденному житті.	Описує те, чим займається, наприклад, повсякденні справи, екскурсії, спорт, захоплення; пише про людей і місця.	Пише короткі доповіді у стандартному спрощеному вигляді з використанням фотографій та ілюстрацій.
				Повідомляє поточну фактичну інформацію та аргументує власні дії.

2.3 Спосіб спілкування – взаємодія

До взаємодії залучаються дві або більше сторін, які спільно створюють зміст. Під час міжособистісної взаємодії генерується мовлення, яке виконує міжособистісні функції та функції співпраці й обміну інформацією. Взаємодія може бути усною, письмовою та онлайнною.

Комунікативні мовленнєві активності	Комунікативні мовленнєві вміння	Дескриптори комунікативних мовленнєвих умінь		
		рівень A1	рівень A2	рівень B1
Здійснює усну взаємодію.	Бере участь у бесіді/розмові/неформальному обговоренні, демонструє розуміння співрозмовника.	Розуміє ретельно й повільно артикульовані запитання та інструкції, звернені безпосередньо до нього/неї, дотримується простих вказівок.	Використовує прості повсякденні ввічливі форми привітання і звертання.	Вступає без підготовки в розмову на знайому тему та підтримує розмову.
		Бере участь у простій розмові фактологічного характеру на передбачувану тему.	Невимушено спілкується з однолітками, ставить запитання та розуміє відповіді, якщо вони здебільшого стосуються повсякденного життя.	Висловлює власні погляди і думки та запитує про погляди і думки співрозмовника, обговорюючи теми, що стосуються сфери власних інтересів.
		Представляється та використовує прості вирази для привітання і прощання.	Бере участь у коротких розмовах про вподобання, плани щодо того, що робити, куди піти; домовляється про зустріч.	Запрошує інших учасників групи долучитися до простих завдань, розв'язання практичних проблем.
	Співпрацює цілеспрямовано під час виконання практичних завдань.	Розуміє запитання та інструкції, якщо співрозмовник звертається безпосередньо до нього/неї.	Свідчить про те, що слідує за ходом думок, і може зрозуміти, що потрібно зробити.	Повторює частину сказаного, щоб пересвідчитись у взаєморозумінні.

		Виконує прості інструкції, що містять час, місце, числа тощо.	Запитує та надає інформацію під час виконання простих повсякденних завдань, обговорює, що робити далі.	Висловлює припущення щодо можливого розв'язання питання, наводячи аргументи і пояснення.
				Просить співрозмовника висловитися щодо подальших дій, висловлює ідею та запитує, що думають інші учасники групи.
	Усно взаємодіє з іншими особами для отримання товарів і послуг.	Просить дати певний предмет і реагує на подібне прохання співрозмовника.	Запитує просту інформацію щодо подорожі, користування громадським транспортом; запитує й пояснює, як пройти; купує квитки.	Орієнтується в більшості ситуацій, які можуть виникнути під час подорожі, за потреби спілкується з відповідним персоналом.
		Просить подати їжу або напій, використовуючи прості фрази.	Робить прості покупки, повідомляючи, що потрібно і в якій кількості; запитує про ціну; замовляє послуги та їжу.	Просить пояснити відмінність між двома або кількома аналогічними товарами, за потреби ставить уточнювальні запитання.
		Оперує категоріями чисел, кількості, вартості, часу.	Домовляється про прийом у лікаря і розуміє відповідь. Повідомляє медичного працівника про проблеми зі здоров'ям.	
	Обмінюється інформацією на теми, пов'язані з повсякденним життям.	Розуміє запитання та інструкції, виконує короткі, прості вказівки.	Спілкується під час виконання простих повсякденних завдань, які потребують прямого обміну інформацією.	Знаходить і передає просту фактичну інформацію.

		Ставить прості запитання та відповідає на запитання інших щодо нагальних потреб або дуже знайомих тем.	Розпитує та розповідає про навчання та дозвілля.	Запитує, як дістатися до певного місця, і розуміє детальні пояснення.
		Ставить та відповідає на запитання про себе та інших людей.	Розпитує та пояснює, як дістатися певного місця з опорою на карту чи план.	Дає пораду щодо розв’язання простих ситуацій відповідно до своєї компетентності.
		Надає просту інформацію про час зустрічі або події.	Надає та просить надати особисту інформацію.	
		Повідомляє числа, кількість та вартість у обмежений спосіб.	Запитує та розповідає про подію, де вона відбувалася, хто був присутній та що саме відбувалося.	
		Називає колір одягу або інших знайомих предметів, а також запитує про це інших.		
Здійснює письмову взаємодію.	Обмінюється інформацією письмово у різні способи.	Створює письмові повідомлення й онлайнові дописи про вподобання.	Повідомляє особисту стандартну інформацію у короткому листі чи електронному повідомленні.	Пише особисті листи, детально описує власний досвід, почуття і події.
		Пише короткі прості листівки.	Пише короткі, прості листи-подяки та листи-вибачення.	Пише листи та електронні повідомлення фактологічного характеру, запитує, надає або просить підтвердити інформацію.
		Пише короткі прості повідомлення друзям, надаючи їм коротку інформацію або запитуючи про щось.	Пише короткі записки, текстові та електронні повідомлення, відповідає на запрошення, підтверджує домовленості.	Пише прості заявки з обмеженою кількістю уточнювальних деталей.

	Обмінюється записками, повідомленнями.	Повідомляє письмово числа та дати, своє ім'я, національність, адресу, вік, дату народження у реєстраційній формі.	Пише короткі, прості записки та повідомлення, що стосуються кола нагальних потреб.	Пише записки з необхідною інформацією певним особам, пояснюючи те, що вважає важливим.
		Створює прості повідомлення/записки про те, куди пішли та коли повернуться.	Занотовує події, відповідні дати та час, які необхідно запам'ятати.	Записує телефонні повідомлення із кількох пунктів, якщо співрозмовник диктує їх чітко.
			Вносить особисту та іншу інформацію у найпоширеніші бланки.	
Здійснює онлайн-взаємодію.	Встановлює простий соціальний контакт.	Пише дуже прості повідомлення та дописи, які складаються з низки коротких речень про, наприклад, уподобання.	Бере участь у онлайн-спілкуванні, наприклад, надсилає віртуальні листівки на свята, ділиться новинами, узгоджує та підтверджує зустрічі.	Ініціює, підтримує та завершує прості онлайн-дискусії на знайомі теми.
		Реагує простими словами/фразами на онлайн-дописи, вбудовані посилання та медіаоб'єкти; відповідає на подальші коментарі лише стандартними фразами подяки чи вибачення.	Дописує в мережі «Інтернет» про свій настрій та про те, чим займається; відповідає на коментарі; висловлює вдячність або вибачається.	Розміщує прості дописи на знайомі теми під час онлайн-дискусій, які стосуються сфери власних інтересів; заздалегідь готує текст, використовуючи онлайн-інструменти для перевірки правильності написаного.

			Робить короткі онлайнві коментарі щодо вбудованих посилань і медіа.	Розміщує в мережі «Інтернет» дописи про особистий досвід, почуття і події, детально відповідає на коментарі.
	Цілеспрямовано налагоджує онлайнкову співпрацю в різних ситуаціях повсякденного життя.	Оформлює прості онлайнві покупки та заявки, надаючи основну інформацію про себе.	Здійснює прості онлайнві транзакції, як-от: замовлення товарів або запис на навчальний курс; заповнює онлайнкову анкету, повідомляючи необхідну інформацію.	Здійснює онлайнкову співпрацю, яка потребує обміну інформацією або роз'яснення важливих деталей на кшталт реєстрації на навчальний курс, екскурсію, захід.
			Виконує прості інструкції та ставить прості запитання під час виконання спільного завдання онлайн.	Здійснює онлайнкову взаємодію із співрозмовником або невеликою групою, яка працює над проектом.
				Виконує інструкції та ставить запитання або просить роз'яснення, щоб виконати спільне онлайнкове завдання.

2.4 Очікувана мовна компетенція наприкінці 12 класу (рівень B1)

Мовний діапазон	
Загальний	Має належний лінгвістичний діапазон з достатнім лексичним запасом для висловлювання на такі теми, як сім'я, хобі та інтереси, подорож, останні новини тощо. Обмеженість лексики може спричиняти вагання, нерішучість, повторення, а іноді й труднощі у формулюваннях.
Лексичний	Має достатній словниковий запас для висловлювання з деякою нерішучістю на більшість повсякденних тем: сім'я, хобі та інтереси, навчання, подорож, останні новини тощо.
Граматичний	Вживає досить правильно поширені структури в передбачуваних ситуаціях.
Фонологічний	Вимова в цілому зрозуміла, інтонація та наголос апроксимовані як на рівні речення, так і на рівні слова.
Орфографічний	Пише зв'язні тексти, які є загалом зрозумілими. Правопис, пунктуація та макет здебільшого досить точні.

2.5 Соціолінгвістична компетенція наприкінці 12 класу (рівень B1)

Соціолінгвістична відповідність
Виконує та реагує на широкий спектр мовленнєвих функцій, використовуючи поширені засоби їх вираження в нейтральному реєстрі.
Усвідомлює основні правила ввічливості та діє у відповідності до них.
Усвідомлює і звертає увагу на найважливіші відмінності між звичаями, звичками, правилами поведінки, цінностями та ідеалами, характерними для власної спільноти та країн виучуваної мови.

3. Структура та зміст курсу

Модельна навчальна програма є рамковою, а отже, вона не обмежує діяльність педагогічних працівників у розподілі тем між класами, а також у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть опрацьовуватися інтегровано, наприклад, «Дозвілля, інтереси та захоплення» + «Подорожі та транспорт». Певні теми можна вивчати впродовж трьох років, відповідно розподіляючи контексти і зміст, наприклад, тема «Культура та мистецтво»: 10 клас – Свята та традиції, 11 клас – Мистецтво слова та Мистецтво перевтілення, 12 клас – Мистецтво образів та Мистецтво звуків. Країнознавча тематика є наскрізною, тому до кожної теми, де це доречно, додаються активності та інформація, пов'язані з Україною та країнами виучуваної мови.

Тема	Контекст і зміст для моделювання комунікативної ситуації
Знайомство	Вітання, прощання
	Представлення себе та інших; особисті дані: ім'я, прізвище, національність, вік
	Світські розмови/Запитування про ім'я, вік, самопочуття, настрій
	Сім'я, друзі, взаємини
	Зовнішність
	Одяг – види, колір, розмір
Особисте життя та досвід	Особисті якості
	Стиль життя
	Розпорядок дня
	Щоденні справи та звички
	Минулий досвід та плани на майбутнє
	Громадська активність
Погода	Типи погоди
	Прогноз погоди
	Пори року
	Вибір одягу відповідно до погоди
Помешкання	Квартира, умеблювання, предмети побуту
	Види житла – від традиційних до унікальних
	Проживання в місті чи селі
Шкільне життя	Шкільне приміщення
	Шкільне приладдя та технічні засоби
	Навчальні предмети
	Шкільні події
Покупки	Види магазинів та ринків
	Список покупок, гроші
	Покупка одягу, мода
	Замовлення товарів онлайн
	Оцінка товарів та сервісу
Харчування	Продукти харчування
	Покупка продуктів харчування
	Приготування їжі, улюблені страви, смаки, дієти
	Шкільне харчування
	Замовлення їжі в кафе
	Доставка їжі

Здоров'я та самопочуття	Здоровий спосіб життя
	Хвороби, стрес, напруга
	Побутові травми
	Візит до лікаря та в аптеку
	Емоційний стан
Подорожі та транспорт	Види транспорту – характеристики, переваги, недоліки
	Цікаві місця для відвідування у місті або селі
	Планування подорожі – вибір маршруту та виду транспорту, придбання квитків
	Готелі – вибір готелю, поселення
	Подорож до країни виучуваної мови
Дозвілля, інтереси та захоплення	Види та місця дозвілля та відпочинку, одяг для відпочинку
	Улюблені заняття
	Спорт, спортивний одяг
	Книги, фільми, музика, культурні заходи
Культура та мистецтво	Свята та традиції
	Мистецтво слова
	Мистецтво перевтілення
	Мистецтво образів
	Мистецтво звуків
Навколишнє середовище	Глобальні проблеми, прогнози на майбутнє
	Зміна клімату
	Захист довкілля
Сучасні технології	Технологічні досягнення
	Різноманіття пристроїв та застосунків
	Мережа «Інтернет»
	Штучний інтелект
Робота та професії	Сучасні та майбутні професії, ринок праці
	Вибір професії
	Освітня та професійна траєкторії
	Резюме, мотиваційний лист, співбесіда

4. Мовленнєві функції

Мовленнєві функції пояснюють намір мовлення. Вони реалізуються у ситуаціях в межах тематики ситуативного спілкування. Характерними є такі функції:

- привітатися
- попрощатися
- вибачитися
- подякувати
- представити себе/когось
- описувати, розповідати, характеризувати
- запитувати та надавати інформацію
- розпитувати з метою роз'яснення та уточнення інформації
- розуміти та виконувати прості вказівки/інструкції/команди
- розуміти прості інформаційні знаки
- вітати зі святом
- пропонувати, приймати, відхиляти пропозицію
- висловлювати власні вподобання, переконання, думки, згоду/незгоду, враження, почуття та емоції
- аргументувати власний вибір, погляд, думку
- описувати та порівнювати події, факти, явища, звичаї, традиції, стилі життя тощо
- давати поради, реагувати на поради інших
- вступати в обговорення, привертаючи увагу співрозмовника
- висловлювати побажання
- демонструвати зацікавленість у предметі розмови
- підбивати підсумки обговорення
- завершувати розмову.

5. Орієнтовний мовний інвентар – лексика

Мовний інвентар (лексика) добирається відповідно до контексту, тематики ситуативного спілкування, рівня опанування мови, що досягається, та в обсязі, достатньому для виконання мовленнєвих функцій та реалізації комунікативних намірів та потреб здобувачів освіти.

6. Орієнтовний мовний інвентар – граматика

Мовний інвентар (граматика) добирається відповідно до контексту (комунікативної ситуації), потреб та комунікативних намірів здобувачів освіти, а також принципу концентричного навчання. Він не є метою навчання, тому й не розглядається як окремі граматичні теми. Граматичні категорії представлені в алфавітному порядку.

6.1 Англійська мова

Категорія	Рівень		
	A1	A2	B1
Adjective	combining two adjectives with 'and'	Position: limiting adjectives (main, only), with 'be' and linking verbs	Combining adjectives
	with 'very'	Comparatives and superlatives: form, position, use	Compound adjectives
	with nouns	Modifying: with degree adverbs, with prepositional phrases, with 'too'	Comparatives: with '(so) much', 'a (little) bit', 'and', 'even'
	'be' + adjective (size, colour, emotional state)		Superlatives: complex noun phrases, 'one of the', 'the best' with noun and 'to'-infinitive, with determiners
	comparative and superlative forms of adjectives		Modifying: adjective phrase with noun, 'enough', 'quite a', 'too' + 'to'-infinitive
Adverb	adverbs and adverbials of frequency and movement	Position: front, mid, end	Modifiers: time, place, degree, manner, linking, focus, organising, certainty, stance
		Modifiers: time, frequency, degree, manner; linking, focusing, sequencing; certainty and attitude	
		Adverb phrases	

Clause	'have' in the present tense	Comparative: 'be like' + noun or pronoun	Comparatives: than, as ... as, rather than, the best (that), the same ... as, so ... that, as if, as though, like, similar to
	'be' in the present tense	Coordinated: multiple clauses with commas or conjunctions for instructions or directions	Coordinated: multiple main clauses with conjunctions in a narrative context (either ... or)
	agreement between nouns and verb 'be'	Negative declarative	Imperatives: 'do' for emphasis, invitation, 'let me' for focus and introduction
	there is(n't)/are(n't)	Imperatives: affirmative, negative; instructions and suggestions (Let's)	Relative: defining; non-defining; with 'whose', 'where', 'why', 'when'
	statements with subject + verb + object	Interrogatives: affirmative (Yes/No), affirmative (Wh-), negative	Subordinated: reason, purpose, result, contrast
		Exclamations: What a ...	Conditional: 'if' + Present simple to introduce a possible future condition; 'if' + Present continuous or 'going to' to introduce a possible plan; 'unless' + Present simple for exceptions; main clause with 'could' + 'if' + past simple for an imagined situation (suggesting); main clause with 'would have' + 'if' + past perfect simple for imagined situations in the past (often with regret)
		Relative: non-defining and defining with 'who', 'which', 'that' and without pronoun	
		Subordinated: if, time, purpose	
Conjunction	'and' to link nouns and noun phrases	Subordinating	Coordinating: to combine clauses, 'either ... or', 'both ... and'
	basic 'but' to link clauses and sentences		Simple subordinating
	basic connectors 'but/and/or'		
	'because' for causes and reasons		
Determiner	'this is' for an introduction	Articles: the + specifying adjectives, the + superlatives	Articles: another, the other, no article

	'this'/'these' and 'that'/'those' as determiners (general)	Demonstratives: this, that, these, those	Quantity: with plural nouns, with uncountable nouns, much and many (interrogative)
	'a/an' with single countable nouns	Quantity: all, both, a few, some, any, no, a lot of, much, many	
	'a/an' with jobs		
	‘the’ for specific examples and back reference		
	possessive adjectives ‘my, your, his, her, its, our, their’		
	'some' and 'any' in questions and negative statements		
	'how' questions for time, measurement, size and quantity		
Future	Future Simple for plans and intentions	Future continuous: affirmative with ‘will’, future arrangements	Future continuous: affirmative and negative
		Future with ‘will’ and ‘shall’: questions, offers, plans, intentions, requests, suggestions, willingness	Future from a point in the past: ‘be going to’, ‘would’
		Future with ‘be going to’: questions, intentions, predictions	‘Will’ and ‘shall’: fixed plans, predictions, immediate plans
		Present continuous for future: future arrangements, questions about the future plans	‘Be going to’: intentions, plans in the past, predictions
		Present simple for future: with ‘when’ to refer to future, hope for future, timetables and plans	Present continuous: future arrangements
			Present simple with ‘as soon as’
Modality	'can' for ability	Can: permission	Can: general truths and tendencies
	‘would like to’ + infinitive	Could: abilities, requests	Could: ability, permission, possibility, suggestions
		Will be able to	May: permission
		Have (got) to: questions and obligations	Might: suggestions, possibility in the past, reported speech
		May, might: possibility	Must: deductions and conclusions, invitations, obligation and necessity, suggestions

		Must: obligation and necessity	Ought: advice
		Shall: offers and suggestions	Shall: plans and intentions, seeking advice
		Should: questions, advice, suggestions	Should: ideal or desired situations, likelihood, regret
		Will: questions, plans and intentions, willingness, offers, requests	Used to: no longer true
		Would: questions with 'like', imagined situations, suggestions with 'it would be', wishes and preferences	Will: fixed plans, predictions Would: imagined situations in the past, indirectness, polite requests
Noun	regular nouns – singular and plural	Noun phrases with determiners and adjectives	Common, collective, uncountable
	irregular nouns – plural	'ing' forms of verbs as nouns to refer to activities (e.g. swimming)	Complex noun phrases
	's for possession	Plurals: regular and irregular	
		Uncountables	
Passives		Past simple affirmative	Passive forms: Infinitive, Past simple, Present continuous, Present simple
		Present simple affirmative	
Past	Past simple: affirmative	Past continuous: affirmative, background events, events in progress	Past continuous: negative, questions, with adverbs in mid position, reason, repeated events
	Past simple: everyday events and states	Past simple: affirmative, negative, questions; with 'when' in subordinate clauses	Past perfect continuous: affirmative, background events, continuing events in the past
		Present perfect simple: affirmative, negative, questions; experiences up to now	Past perfect simple: affirmative, negative, after 'if' clauses, with adverbs, time up to then
			Past simple: affirmative, negative, questions, habitual states or actions, imagined situations after 'if', ordering of past events, regret

			Present perfect continuous: affirmative, questions, repeated continuing events, single continuing events Present perfect simple: affirmative, negative, questions, duration with 'since', with 'already' to emphasise that something is done, with adverbs in mid position, recent past, unfinished state or period of time
Preposition	basic prepositions of place, direction and movement	Simple and complex	Simple, complex
	basic time expressions with 'o'clock'	With/without for (lack of) possession	
Present	'it' + 'be'	Present continuous: affirmative, negative, questions	Present continuous: temporary repeated actions
	'have got' in the present tense	Present continuous: with adverbs of indefinite frequency	Present continuous: events in progress
	present simple for opinions, likes and dislikes	Present continuous: events in progress	Present continuous: temporary situations
	present simple for daily routines, facts and states	Present continuous: temporary situations	Present simple: questions – 'yes/no', 'wh-', tag
	present continuous for time of speaking	Present simple: affirmative, negative, questions	Present simple: mental processes
	tag responses (short answers to present simple yes/no questions)	Present simple: with adverbs of indefinite frequency	Present simple: with reporting and speech act verbs
	regular/irregular past simple for finished time	Present simple: instructions, directions	
		Present simple: mental process verbs	
Pronoun	personal pronouns 'I, you, he, she, it, we, they'	Demonstrative, indefinite, possessive, quantity	Possessive, reflexive, demonstrative, indefinite, reciprocal, quantity
	wh-questions		
	object personal pronoun		
Verb	imperatives	Tense forms; auxiliary and linking; with and without object	Phrasal, patterns with verb + to-infinitive or '-ing' form
	negative imperatives		
	was/were with complement		

Discourse markers in writing		'as you know', organising, marking shared knowledge	Sequencing, organising, contrasting, adding
		'so', summarising, informal	Marking new knowledge (informal context)
			Adverbs to indicate attitude and viewpoint
Reported speech		reported statements with 'say', pronoun shift	Reported statements
		reported statements with 'tell', pronoun shift	Reported 'yes/no' and 'wh'-questions
			Reported thought with 'wonder'
			Reported requests and commands

6.2 Іспанська мова

Категорія	Рівень		
	A1	A2	B1
Adjetivo	El género, número	El género, número	El uso de “bueno, malo, grande”
		Grados de comparación de los adjetivos (más ... que, menos...que, tan...como, -ísimo, -ísima)	Las estructuras comparativas “más de, menos de, igual de”
			La concordancia del adjetivo con sustantivo
			Grados de comparación
			El grado superlativo absoluto
Adverbio	De lugar, de tiempo	También, tampoco, muy, mucho	Adjetivo + mente, grados de comparación
		De lugar (aquí, ahí, allí)	Grados de comparación
		De modo	De lugar, de tiempo y de modo
Artículo	El artículo determinado e indeterminado	El artículo determinado e indeterminado	Determinado, indeterminado, ausencia del artículo
			El neutro “lo”
Conjunción	y	o/u	ni... ni, así... como, también, tampoco, no sólo...sino también, ya...ya, bien...bien. sea... sea, ora...ora
Números	Los cardinales	Los cardinales	
	Los ordinales	Los ordinales	
Perífrasis verbales	Hay que+inf., tener que+inf.	Empezar a+inf, terminal de+inf, ir a +inf	Deber+inf, ponerse a + inf., llegar a + inf., volver a + inf., dejar + inf

		Estar+Participio Pasado, estar+gerundio	Soler + inf., poder + inf., seguir/continuar+gerundio, llevar+gerundio, iniciar a + inf., tener + participio
		Tener, poner, saber en Futuro Simple	Ir + gerundio, andar + gerundio, quedar + gerundio
			Volver a, Tener que, Dejar de, Terminar de, Acabar de, Deber, Dejar, Ponerse a + infinitivo
			Iniciar a + Infinitivo, tener + Participio.
			Los verbos irregulares en Pretérito Perfecto Simple
Preposición	A, de, en	De tiempo	Con, sin, hacia, hasta y su uso
	Con, sobre	Las formas contractas “al”, “del”	Ante, tras, contra, según
	De lugar	De lugar (por, para)	De lugar, de tiempo
	De tiempo		Las compuestas de lugar
			Locuciones prepositivas
Pronombres	Los personales (yo, tú, él, ella), posesivos (mi, tu, su), interrogativos (¿qué?, ¿quién?, ¿cómo?)	Negativos (nada, nadie); pronombres posesivos y su uso	Modo Imperativo Afirmativo + Pronombres
	Los personales, posesivos, interrogativos (¿de qué?, ¿de quién?)	para+pronombre personal	Personales: Caso dativo y acusativo
	Los demostrativos (este, esta, estos, estas)	Reflexivos, de cantidad	Los interrogativos
	Los demostrativos (aquel, aquella, aquellos, aquellas, ese, esa, esos, esas)	Los interrogativos y exclamativos	Los indeterminados cualquiera, todo, alguno, cada, mismo
			Con + pronombre personal reflexivo
			Los relativos
			Los posesivos y sus formas
			Los negativos (nada, nadie, ninguno/a)
			Los indefinidos
			Los exclamativos
Sustantivo	El género, número	El género, número	Sustantivos compuestos
	La concordancia con el adjetivo	Los sufijos diminutivos (-ito, -ita)	El plural de los sustantivos compuestos
			Los sustantivos que se usan sólo en plural
			Los sufijos diminutivos

Verbo	Ser, haber(hay), tener	Los verbos regulares e irregulares en Presente de Indicativo	Verbos con alternancia vocálica (volver, poder, contar, dormir, volar, encontrar, doler)
	Los verbos regulares en Presente de Indicativo de las personas en singular	El uso de los verbos ser y estar	Verbos con alternancia vocálica en Presente (seguir, pedir, repetir)
	Los verbos regulares, reflexivos y irregulares en Presente de Indicativo	Los verbos regulares e irregulares en Pretérito Perfecto Compuesto, Pretérito	Modo Indicativo
	Los verbos regulares y irregulares en Pretérito Perfecto Compuesto	Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto, Imperativo Afirmativo (los verbos regulares)	Los verbos gustar, apetecer, encantar, divertir, importar en Presente de Indicativo
	Los verbos regulares e algunos irregulares en Futuro Simple de Indicativo	Verbos con alternancia vocálica en Presente de Indicativo (empezar, comenzar, pensar, querer, mentir, preferir)	Modo Imperativo Afirmativo (verbos regulares, irregulares y reflexivos)
		Futuro Simple (los verbos regulares, irregulares y reflexivos) Imperativo	Imperativo negativo (verbos regulares e irregulares)
		Afirmativo (los verbos regulares e irregulares, nivel léxico)	Voz pasiva (ser + participio pasado)
		Las formas impersonales del verbo	Pretérito Perfecto Simple, Pretérito Imperfecto y su uso
		Pretérito Perfecto Simple (verbos regulares)	Pretérito Perfecto Compuesto
		Participio Pasado	Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo y su uso
		Gerundio	Condiciona Simple (verbos regulares e irregulares)
		Imperativo Afirmativo	Concordancia de los tiempos en el Modo Indicativo
			Presente de Subjuntivo (y su uso)
			Futuro Simple
			El estilo directo e indirecto
			Las formas impersonales del verbo

6.3 Німецька мова

Категорія	Рівень		
	A1	A2	B1
Adjektiv	Prädikativ	Deklination der Adjektive	Adjektiv als Attribut
	Steigerungsstufen	Steigerungsstufen	Substantivierte Adjektive
			Steigerungsstufen der Adjektive (besondere Formen)
			Deklination der Adjektive
Adverb	Adverb gern	Steigerungsstufen	Pronominaladverbien
	Adverbien hier, dort, da		Steigerungsstufen der Adverbien
	Adverbien heute, morgen, bald		
Artikel	Bestimmte Artikel		
	Unbestimmte Artikel		
	Nullartikel		
Konjunktion	Konjunktion und		
	Konjunktion aber		
	Konjunktion oder		
Präposition	Präpositionen in, an, auf	Präpositionen mit Akkusativ: durch, für, ohne, gegen, um	Präpositionen mit Genitiv: außerhalb, innerhalb, unweit, während, infolge, wegen, trotz
	Personalpronomen im Dativ	Präpositionen mit Dativ: aus, bei, nach, von, mit, zu	Präpositionen mit Dativ: aus, bei, nach, seit, von, mit, zu, ab
	Demonstrativpronomen dieser		Präpositionen mit Akkusativ, Dativ
	Präpositionen zu, aus, ohne, mit		
Pronomen	Personalpronomen	Personalpronomen im Nominativ, Akkusativ	Indefinitpronomen: nichts, etwas, jemand, einer, keiner, was
	Possessivpronomen (Singular)	Indefinitpronomen: jeder, alle, einige, viele	Relativpronomen: der/das/die
	Possessivpronomen (Plural)	Possessivpronomen	Fragepronomen: welcher, was für ein
	Personalpronomen im Akkusativ	Demonstrativpronomen: der/das/die	Indefinitpronomen man
	Unpersönliches Pronomen es (es gibt)	Fragepronomen: welcher, was für ein	
	Unbestimmt-persönliches Pronomen man	Relativpronomen	
		Unpersönliches "es"	
		Interrogativpronomen: wer, was, wie viel	

Satz	Verneinung (kein, nicht)	Kausalsätze (da, weil)	Konditionalsätze (wenn) und Temporalsätze (als, wenn)
	Imperativsatz	Nebensätze mit dass	Attributsätze (der, die, das)
	Ergänzungsfrage (wo, wann)	Finalsatz (damit)	Temporalsätze (nachdem)
	Ergänzungsfrage (woher, wohin)	Objektsatz	Temporalsätze mit als
	Unbestimmt-persönliche man-Sätze	Ob-Satz	Lokalsätze mit wo, wohin, woher
		Temporalsatz (ohne Plusquamperfekt)	Kausalsatz
			Sätze mit Konjunktion sondern
			Sätze mit Konjunktionen darum, deshalb
			Kausalsätze mit weil
			Finalsatz
			Konditional und Temporalsätze mit wenn
			Ob-Satz
Substantiv	Substantive im Nominativ	Schwache Deklination der Substantive	Deklination: Ausnahme
	Plural der Substantive	Starke und weibliche Deklinationen der Substantive	Eigenname
	Substantive im Akkusativ	Substantive im Dativ	Verbalsubstantiv
	Zusammengesetzte Substantive	Substantive im Genitiv	Substantive der fremden Herkunft
	Substantive im Dativ als feste Wendung (im Winter, am Montag, mit dem Bus...)		Gebrauch der Substantive ohne Artikel
	Genitiv der Eigennamen		Substantive im Genitiv
Verb	Präsens	Imperativ	Hilfsverb werden. Futur I.
	Verb sein	Modalverben	Plusquamperfekt
	Imperativ	Perfekt	Präsens und Präteritum Passiv
	Verben haben, können	Reflexive Verben	Infinitivkonstruktionen statt ... zu und ohne ... zu
	Verb mögen (möchte)	Präteritum	Futur I
	Reflexivverben	Modalverben im Präteritum	Infinitiv Aktiv mit zu/ohne zu
	Perfekt der wichtigen Verben (fahren, gehen, essen, trinken...)	Infinitivkonstruktion um ... zu	Infinitivkonstruktion um... zu + Infinitiv

			Konjunktiv II der Höflichkeit von haben Infinitivkonstruktion statt ... zu + Infinitiv, ohne ... zu + Infinitiv
			Reflexivverben
			Präteritum
Zahlwort	Numeral	Numeral	Bruchzahlen
	Ordinalzahlen	Ordinalzahlen	

6.4 Французська мова

Категорія	Рівень		
	A1	A2	B1
Adjectif	Les adjectifs possessifs (ma, mon, ta, ton, sa, son)	Le pluriel, le féminin et le masculin des adjectifs	Le pluriel, le féminin et le masculin des adjectifs
	Les adjectifs démonstratifs (ce/cet, cette, ces)	L'adjectif quel	L'accord des adjectifs
	L'accord: le masculin et le féminin	L'accord des adjectifs	Les adjectifs tout, tous, toute, toutes
	L'accord et la place des adjectifs	Les adjectifs démonstratifs	Les comparatifs de l'adjectif
		Les comparatifs de l'adjectif	L'adjectif indéfini quelqu'un
		Les adjectifs possessifs	Les adjectifs qualificatifs (le genre, le nombre, la place de l'adjectif)
		Les adjectifs indéfinis	Les adjectifs possessifs
Adverbe	Les adverbes de fréquence parfois, toujours, d'habitude, jamais	Les adverbes de temps (depuis, pendant, jusqu'à)	Les comparatifs de l'adverbe
	Les adverbes de quantité un peu de, beaucoup de	Les adverbes de lieu	L'adverbe de lieu, de manière, de temps
	Les adverbes d'intensité trop, très	Les adverbes de fréquence	Les adverbes de totalité tout, tous, toute, toutes
		Les adverbes de manière	Les adverbes qualificatifs, interrogatifs
		Durée (pendant, en, depuis)	
Article	Les articles indéfinis	Les articles indéfinis, définis	Les articles indéfinis, définis
	Les articles définis, indéfinis et partitifs	L'article partitif	L'article partitif
	L'article zéro: être + profession	L'article zéro	L'article contracté
Conjonction	Les articulateurs ou, et	Parce que, mais, où, que	Parce que, mais, où, que
	et, ou, alors, mais		

Nom	L'accord: le masculin et le féminin	L'accord: le masculin et le féminin, le singulier et le pluriel	
	L'accord: le singulier et le pluriel	Les comparatifs du nom	
Nombre	Les nombres cardinaux	Les nombres ordinaux	
Préposition	Les prépositions de lieu	Les prépositions de temps (avant, après)	Les prépositions de temps
		Les prépositions de lieu (dans, sur, sous, près de)	Les prépositions de lieu
		La situation dans l'espace à, en, au	
Présentateurs	Voici... Voilà...		
	C'est... Ce sont...		
Pronom	Les pronoms sujets	Les pronoms personnels sujet	Les pronoms personnels sujet
	Les pronoms toniques	Le pronom indéfini on	Les pronoms COD et COI
	Les pronoms interrogatifs simples	Les pronoms démonstratifs	Les pronoms en et y
		Les pronoms possessifs	Les pronoms relatifs simples qui, que, dont ; où
			Les pronoms relatifs composés
			Les pronoms démonstratifs
			Tout, tous, toute, toutes
Verbe	Les verbes usuels: être et avoir	Le présent de l'indicatif (l'état, la description)	Le présent de l'indicatif
	L'impératif positif	Le présent progressif (être en train de)	Le futur simple
	Le présent (verbes réguliers + usuels)	Le futur proche	Le futur proche
	Le questionnement (Est-ce que +S+V)	Le futur simple	L'imparfait
	La négation ne...pas	L'imparfait	Le passé simple
	Le conditionnel présent de politesse 'Je voudrais...'	Le passé composé	Le passé récent
	L'interrogation: "qui", "où", "quand", "quel(le)", "combien", "comment", "est-ce que", "pourquoi"	La négation	Le passé composé
	Le présent (les verbes modaux)	Le conditionnel de politesse – je voudrais + infinitif	Le plus-que-parfait
	Le présent progressif (être en train de)		Le passif
	Le futur proche (je vais + infinitif...)		Les formes impersonnelles (il y a, il faut, il fait, il est, il reste)

	Le passé composé avec avoir, avec, être, (quelques verbes)		Le conditionnel
	Le passé récent (je viens de + infinitif...)		Le futur dans le passé
			Le gérondif
			Le participe passé
			L'impératif positif
			Si + passé composé/présent ou futur ou impératif
			Si + présent de l'indicatif
			Il + imparfaif/conditionnel présent
			Si + imparfaif/conditionnel présent
			Si + plus-que-parfait/conditionnel présent ou passé

7. Прикінцеві та загальні методичні зауваги

Модельна навчальна програма курсу «Друга іноземна мова – від перших кроків до активного спілкування» для закладів профільної середньої освіти забезпечує умови для формування ключових компетентностей здобувачів освіти, зокрема, наскрізних умінь; розвитку комунікативних мовленнєвих умінь від початку до рівня B1; набуття власної мовної самостійності задля ефективного спілкування в сучасному глобалізованому світі.

Важливим результатом успішного виконання Програми є не лише опанування мови на певному рівні, але й уміння використовувати мову в різних контекстах, підвищення конкурентоспроможності здобувачів освіти на глобальному ринку праці та у міжкультурному спілкуванні, розуміння культурних особливостей країн виучуваної мови.

Запорукою успіху будуть сучасні підходи до навчання, а саме: компетентнісний, контекстний, особистісно-зорієнтований, діяльнісний, рефлексивний, інтерактивний, спрямований на виконання автентичних завдань. Пріоритетом Програми є цілісний погляд на навчання та використання іноземної мови.

8. Список використаних джерел

1. Державний стандарт профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-derzhavnoho-standartu-profilnoi-serednoi-osvity-851-250724> (дата звернення: 04.11.2025).
2. Типова освітня програма для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням : наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 №765 зі змінами від 19.07.2025 № 884. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-10-12-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-zabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spryamuvanniam> (дата звернення: 04.11.2025).
3. Іноземна мова 10-12 класи (поглиблений рівень) : Модельна навчальна програма для закладів профільної середньої освіти : рекомендовано наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 №1192 / [О.П. Шаленко, О.Я. Коваленко, М.С. Трифан, Г.П. Терентьєва, Д.В. Арцимєєва, О.І. Рацюк]. – 2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-pogliblenii-riven-2025-1.pdf> (дата звернення: 04.11.2025).
4. Іноземна мова 10-12 класи (основний рівень) : Модельна навчальна програма для закладів профільної середньої освіти : рекомендовано наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 №1192 / [О.П. Шаленко, О.Я. Коваленко, М.С. Трифан, Г.П. Терентьєва, Д.В. Арцимєєва, О.І. Рацюк]. – 2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-osnovnii-riven-2025-1.pdf> (дата звернення: 04.11.2025).
5. Друга іноземна мова 10-12 класи (основний рівень) : Модельна навчальна програма для закладів профільної середньої освіти : рекомендовано наказом Міністерства освіти і науки України від 28.08.2025 №1192 / [О.П. Шаленко, О.Я. Коваленко, М.С. Трифан, Г.П. Терентьєва, Д.В. Арцимєєва, О.І. Рацюк]. – 2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/profilna/mnp/programa-10-12-druga-inozemna-2025-1.pdf> (дата звернення: 04.11.2025).
6. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume. Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2020. URL: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4> (date of access: 04.11.2025).